Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/17955,Uroczystosci-zwiazane-z-30-rocznica-powolania-wojskowych-obozow-internowanych-Ch.html
25.04.2024, 02:45

Uroczystości związane z 30. rocznicą powołania wojskowych obozów internowanych – Chełmno, 5 listopada 2012

Wojskowy obóz dla internowanych w Chełmnie z wkomponowanym pomnikiem dedykowanym mieszkańcom miasta za niesioną pomoc (ze zbiorów SOI "Chełminiacy 1982").

5 listopada br. w auli Zespołu Szkół nr 1 w Chełmnie (przy ul. Dominikańskiej 35) odbyły się uroczystości związane z 30. rocznicą powołania wojskowych obozów internowanych. W spotkaniu, zorganizowanym przez Instytut Pamięci Narodowej, Stowarzyszenie Osób Internowanych „Chełminiacy 1982”, burmistrza Chełmna oraz starostę chełmiński, wziął udział także Prezes IPN dr Łukasz Kamiński.

W części zawierającej wystąpienia badaczy i popularyzatorów wiedzy o wojskowych obozach internowania w latach 1982-1983 głos zabrali m.in. prokuratorzy IPN Krzysztof Bukowski oraz Mieczysław Góra, mecenas Anna Bogucka-Skowrońska (pełnomocnik SOI „Chełminiacy 1982”, wielokrotna senator RP), dr Marek Szymaniak (kierujący pracami pionu edukacyjno-naukowego Delegatury IPN w Bydgoszczy), wybrani przedstawiciele samych internowanych, a także mieszkańcy Chełmna.

Część wystąpień odbywała się w ramach paneli historyczno-politycznych zatytułowanych: „Tak było..!”, „Białe plamy ..!” oraz „Człowiek… brzmi dumnie”. Ośmiu osobom zostały wręczone Krzyże Wolności i Solidarności, przyznane na wniosek SOI „Chełminiacy 1982”. Na koniec uroczystości wystąpił zespół Manchester City z Torunia, który zagrał koncert dedykowany mieszkańcom Chełmna i powiatu chełmińskiego. Organizatorami spotkania były: pion edukacyjno-naukowy Delegatury IPN w Bydgoszczy, SOI „Cheminiacy 1982”, NSZZ „Solidarnosć” oraz władze miejskie i samorządowe Chełmna.

* * *

Na przełomie 1982 r. i 1983 r., powołano 304 żołnierzy rezerwy na trzymiesięczne ćwiczenia wojskowe. Powołani na ćwiczenia rezerwiści byli w większości działaczami opozycji antykomunistycznej i członkami NSZZ „Solidarność”, którzy nie zostali internowani w stanie wojennym. Według prokuratorów gdańskiego oddziału IPN władze komunistyczne wykorzystały wbrew przepisom prawa procedury wojskowe, by prześladować te osoby z przyczyn politycznych.

Powołani na ćwiczenia spędzili trzy zimowe miesiące na poligonie 9. Pomorskiego Pułku Pontonowego w Chełmnie. Spali w namiotach. Poddawano ich wojskowej musztrze, zlecano im też różnego rodzaju – najczęściej nieprzydatne – zadania, jak np. kopanie rowów. Zdaniem śledczych warunki panujące na ćwiczeniach były surowsze od tych, w jakich trzymano w tym czasie internowanych opozycjonistów.